

Informatiebulletin

13^e jaargang • nummer 4 • april 2015

Een machtig avontuur

'Als je ergens aan begint, ga je het halen', zeiden Anouk Jansen en Kaley Bons anderhalf jaar geleden in een interview met het Alliantiebulletin. Op 10 maart ontvingen de twee leerlingen van de SSgN hun diploma voor 'Een machtig avontuur'. Zij behoorden tot de eerste lichte twintig leerlingen uit Nijmegen die dit excellentieprogramma van het Radboud PUC of Science volgden. Ook leerlingen van het Dominicus College en het Stedelijk Gymnasium ronden het programma af. ■

Foto Theo Verhoeven

Loonsverhoging en onderwijsgeld

Ook dit jaar zijn de cao-onderhandelingen in onze sector weer vastgelopen. Vaak is dat een voorspel naar een finaal overleg en loopt het toch weer net goed af. Vakbonden verwijten de werkgevers steevast dat ze geld achterhouden, oppotten of misschien zelfs wel in een eigen loonsverhoging stoppen. De werkgevers leggen uit dat er echt geen loonruimte is en dat meer loon leidt tot minder werkgelegenheid. Steeds vaker bekruipt mij het gevoel dat wij aan de cao-onderhandelingstafel werkgevertje en werknemertje *spelen*. Uiteindelijk bepaalt de rijksoverheid onze loonruimte. Aan het eind van elk voorjaar horen schoolbesturen wat aan opgehoogde premies en eventuele loonruimte wordt vergoed. We doen wel net of we precies weten wat onze loonruimte is, maar die kennen we pas na die voorjaarsbrief; dus ruim een half jaar nadat de cao van kracht is geworden. Dat leidt regelmatig tot ongelukken. In 2009 namen we 3 procent loonsverhoging, die achteraf vrijwel niet werd vergoed. Elke school had 3 procent meer loonkosten en die moesten we terugverdienen door flink op de materiële uitgaven te bezuinigen en de formatie in te krimpen. Samengevat: minder middelen en minder werkgelegenheid. En dat geeft in ieder geval niet minder werkdruk op de vloer. Van de vorig jaar afgesproken

loonsverhoging van 1,2 procent wordt 1,1 procent vergoed. Een marginaal verschil, maar ook hier levert 'onderwijs' wat in voor 'loonsverhoging'. In de afgelopen jaren zijn de pensioenpremie gestegen, zowel voor personeelsleden als voor werkgevers. Dit jaar wordt de pijn wat verzacht en betalen we minder premie. De werknemers zien dat direct terug op hun loonstrookje. De werkgever betaalt dit kalenderjaar 0,8 procent minder premie. De bonden willen dit gebruiken voor loonsverhoging. Dat kan, maar de vraag is of dat op termijn niet ten koste gaat van het onderwijs. Het ABP heeft immers vanwege de lage rentestand een stijging aangekondigd van de pensioenpremie. Misschien simpel gedacht. Maar als we nu eens gewoon afspreken dat alle loonruimte die de overheid beschikbaar stelt (en als we dat te weinig vinden als bonden en werkgevers samen optrekken) één op één inzetten voor loonsverhoging, dan zouden we ons eens echt kunnen concentreren op inhoudelijke knelpunten die onze docenten en oop'ers ervaren. Daarvoor is vooral individueel maatwerk nodig. Als we daarin slagen wordt het nog leuker om in het voortgezet onderwijs te werken. ■

Dirck van Bennekom
Bestuurder Alliantie Voortgezet Onderwijs

Han Elbers wordt de nieuwe bestuurder

Han Elbers wordt per 1 september voorzitter van het College van Bestuur van de Alliantie Voortgezet Onderwijs. Hij volgt in die functie Dirck van Bennekom op. Han Elbers is sinds 2009 bestuurder van de Amsterdamse Oecumenische Scholengroep, een schoolbestuur voor basisonderwijs met dertig locaties. Daarvoor was hij onder meer directeur van de Vereniging van Universiteiten (VSNU). Hij groeide op in Nijmegen, behaalde zijn diploma Atheneum-B aan het Dominicus College en studeerde af aan de Landbouwuniversiteit in Wageningen. Kees Blom, oud-rector-magnificus van de Radboud Universiteit en voorzitter van de Raad van Toezicht is blij met de komst van Han Elbers: 'De Raad van Toezicht benoemt met Han Elbers een ervaren bestuurder, die het onderwijs vanuit zijn brede ervaring goed kent. Bovendien kent Han deze regio. Het feit dat de benoemingsadviescommissie unaniem in haar voordracht was, geeft aan dat wij het volste vertrouwen hebben in de capaciteiten van Han Elbers.' Dirck van Bennekom werkt zijn opvolger in en rondt enkele lopende werkzaamheden af voordat hij op 1 januari 2016 met pensioen gaat. ■

Van centrale inkoop heeft iedereen profijt

Je levert er een klein beetje vrijheid voor in, maar je krijgt heel wat terug. Centrale inkoop scheelt flink in de kosten én bespaart de school veel werk. Scholen hoeven zich niet zelf meer te verdiepen in productkennis die niet hun corebusiness is.

Vijf van de zeven Alliantiescholen hebben de afgelopen maanden nieuwe kopieerapparaten gekregen. Twee scholen krijgen ze in het najaar. 134 stuks in totaal. Kopieerapparaten zijn van die dingen die gewoon in orde moeten zijn, die tot ontevredenheid leiden als ze het niet doen, maar waar niemand zich verder mee bezig wil houden.

Behalve directeur Bedrijfsvoering op het Maaswaal College is Luc Nuijten ook verantwoordelijk voor de centrale inkoop op het bestuursbureau van de Alliantie VO. Twee jaar geleden is een analyse gemaakt waaruit bleek dat met centrale inkoop veel geld was te verdienen. 'Dit contract bespaart vijf jaar lang drie ton per jaar. Reken maar uit wat je overhoudt voor de klas. De apparaten zijn aan het einde van het contract verouderd, maar nu top of

the bill. De scholen maken een sprong in techniek en dat geeft draagvlak.' Maar voor je zover bent? Het begint met het opstellen van een lijst van functionele eisen. Dan blijkt: zeven partijen, zeven wensen. Diverse scholen hadden bijvoorbeeld het liefst het eigen betaalsysteem voor leerlingen aangehouden: met pasjes, pincodes of nog anders. Luc Nuijten: 'Pas als je ermee bezig gaat, komen de verschillen aan het licht. Verschillende merken, verschillende data waarop de contracten aflopen, soms ook binnen de school. Dat was een grote uitdaging.' Het wifi-systeem op de scholen moest worden aangepast om gebruik te kunnen maken van de nieuwe technische snufjes, zoals mobile-printing. Omdat de inkoopprijs zo laag uitkwam, is ook maar meteen gekozen voor het follow-me-systeem; de afdrukken kunnen bij elk apparaat in het gebouw worden opgehaald. Deze zijn uiteraard met een code beveiligd. Ook nieuw is de doorzoekbaarheid; de apparaten kunnen zogeheten readable pdf's scannen. Handig voor de administratie. Om de juiste keuze te maken is product- en inkoopkennis nodig, kennis van contractvormen, van wat er kan gebeuren en

waartegen je je moet indekken. Daarvoor is een adviseur ingeschakeld die gespecialiseerd is in de wet- en regelgeving rond aanbestedingen. In het contract is rekening gehouden met krimp en groei: tussen de scholen kan met kleine en grote apparaten worden geschoven zonder dat dat extra geld kost.

Centrale inkoop neemt scholen zorg uit handen, maar kan ook emotie oproepen. 'Scholen willen vertrouwd uit handen kunnen geven', zegt Luc Nuijten. 'Kopieerapparaten roepen niet zoveel emotie op, anders dan bijvoorbeeld de vertrouwde busmaatschappij voor de buitenlandse reizen. Wat dat betreft zijn we gemakkelijk begonnen. Zaak bij centrale inkoop is dat iedereen moet voelen dat de school er profijt van heeft. We hebben nu voor een scherpe prijs een goed, gewenst product, waar iedereen tevreden over is.' ■

Aanmeldingen

Nagenoeg alle scholen binnen de Alliantie Voortgezet Onderwijs zijn tevreden over de aanmeldingen van dit jaar. Het Pax Christi College kreeg boven verwachting twintig aanmeldingen meer dan vorig jaar. Ook het Maaswaal College kreeg meer aanmeldingen dan verwacht. Onder aanmeldingen voor de vmbo-locatie van het Mondial College, Meeuwse Acker, en leerlingen met een vmbo-t-advies die naar de SSgN wilden, moest worden geloot. Het Stedelijk Gymnasium, het Dominicus College kregen het aantal aanmeldingen dat ze hadden verwacht. Het Mondial College locatie Leuvenbroek kreeg minder inschrijvingen. Het Citadel College kreeg minder aanmeldingen voor vmbo-t, havo en vwo dan in voorgaande jaren. Volgens rector Marcel Janssen van de SSgN, die voor de Alliantie VO de aanmeldingen coördineert, kan dat ook liggen aan de concurrentie van scholen in de Betuwe. Die hoeven zich niet te houden aan afspraken die in Nijmegen zijn gemaakt en hebben meer leerlingen getrokken. In totaal hebben zich in Nijmegen ongeveer evenveel leerlingen aangemeld als vorig jaar. Wel hebben naar verhouding meer leerlingen een advies voor vmbo-basis en -kader. De scholen voor voortgezet onderwijs gaan met de basisscholen in gesprek over de vraag hoe dat komt. ■

'Een absoluut hoogtepunt in de toneeltraditie van de school', zo schreef de recensent over 'Anne' van de toneelgroep van het Pax Christi College naar het script van Jessica Durlacher en Leon de Winter. In een raamvertonning vertelt Anne Frank zelf haar verhaal. Op de foto de cast van de voorstelling. De regie was in handen van Menno Oosterheert en Marlou Poncin. De productie was van Kees Lindhout. Lees de volledige recensie op www.paxchristicollege.nl. Foto: Myrthe Nauta

Foto Wilma Manders

Rekenmodel anticipeert op de krimp

Op de Alliantiescholen samen hebben zich dit jaar nagenoeg evenveel leerlingen aangemeld als vorig jaar. Toch doen de scholen er goed aan zich voor te bereiden op de krimp: minder leerlingen en uitstroom van pensioengerechtigden. Op het bestuursbureau van de Alliantie VO is een rekenmodel ontwikkeld dat op deze demografische gegevens anticipeert.

Een daling in het aantal leerlingen betekent een daling in inkomsten voor de school. Minder inkomsten betekent minder docenten, maar ook minder geld voor onderwijsondersteunend personeel en voor huisvesting. Kwantitatief zal er flink gecijferd moeten worden op de krimp, maar kwalitatief ligt er ook een puzzel. Door natuurlijk verloop verlaten de komende jaren veel docenten de organisatie. Hoe verhoudt die uitstroom zich tot vakken en bevoegdheden?

‘Dit rekenmodel kan de boventaligheid en vacatures in bepaalde vakken niet precies voorspellen, maar wel een signaal geven’, zegt Ronald Bertram, als hoofd P&O lid van de Werkgroep Krimp van de Alliantie VO. Deze werkgroep bracht onlangs zijn eerste verslag uit. ‘Je ziet dan dat we tot 2019 nog te maken hebben met boventaligheid. Met herplaatsen binnen de Alliantie garanderen we zoveel mogelijk de werkgelegenheid. Na 2019 zien we alleen nog maar vacatures, waarvan de helft voor eerstegraads, omdat die docenten de komende jaren relatief veel uitstromen. Voor sommige vakken voorzien we een tekort, zoals

voor eerstegraadsbevoegde docenten Nederlands.’

Het model waar de Werkgroep Krimp mee werkt, is gebaseerd op de prognoses voor de leerlingenaantallen in de komende twintig jaar. In 2030 zullen de Alliantiescholen samen tweeduizend leerlingen minder tellen dan nu: 9.300 tegenover 11.500.

De prognoses komen van het aan de RU gelieerde onderzoeksinstituut ITS, dat in opdracht van de Nijmeegse schoolbesturen de bevolkingsontwikkeling in het voedingsgebied in kaart heeft gebracht. Er is geen rekening mee gehouden dat ouders eventueel andere keuzes maken voor scholen.

In het model staan de gegevens van alle personeelsleden, inclusief wanneer ze naar verwachting met pensioen gaan. Van docenten is erin opgenomen welk vak ze geven, welke bevoegdheid ze hebben en of ze bevoegd zijn in een tweede vak dat ze nu niet geven. Dit levert een overzichtelijk beeld op in grafieken, waaruit goed is af te lezen welke vakken wanneer een vraagstuk worden. Scholen kunnen daar preventief op inspelen door bijvoorbeeld een vacature (voor een deel) tijdelijk in te vullen bij dreigende boventaligheid, of juist door docenten te stimuleren een eerstegraads bevoegdheid te halen bij dreigende tekorten. Van oop’ers is te zien welke baan in welk jaar vacant komt. Zowel scholen als bestuursbureau kunnen daarop inspelen door mensen door te laten groeien.

De grafieken in het model laten een omslag zien rond het schooljaar 2019-2020: meer vacatures dan boventaligen. Kunnen scholen daarop sturen? Ronald Bertram: ‘Op verschillende manieren.

Het is afhankelijk van de vacature die je hebt. Je kunt docenten stimuleren door te groeien naar eerstegraads. Dat is in ieders belang om boventaligheid onder tweedegraads te voorkomen en de voorziene uitstroom aan eerstegraders op te vangen. Samen met de Academische Opleidingschool betrekken we studenten bij het onderwijs. Zelf zit ik regelmatig op de universiteit om studenten te verleiden tot een zinvol beroep in het onderwijs. Daarnaast komen steeds meer Duitsers over de grens studeren en werken. Naast het vak waarin ze lesgeven, zullen ze ook goed Nederlands moeten leren. Voor het vak Duits bijvoorbeeld is dit een reëel scenario, waarom dan niet voor andere vakken.’

Het model helpt om de financiële gevolgen van minder bekostiging ook door te rekenen voor oop en directie. Een financiële valkuil kan zijn dat scholen zich rijk rekenen en hun formatie voor het hele kalenderjaar niet afstemmen op de bekostiging voor het bij krimp gedaalde leerlingaantal van 1 oktober. Ook de huisvesting is in beeld gebracht; met minder klassen is minder vloeroppervlak nodig. De situatie per school verschilt. Sommige scholen, zoals het Maaswaal College Veenseweg en het Dominicus College, komen nu eigenlijk ruimte tekort en weten aan de hand van het model hoe lang ze voor tijdelijke oplossingen moeten zorgen. Andere scholen moeten tijdig nadenken wat ze met de vrijkomende ruimte zullen doen. ‘Het model is een middel om vooraf na te denken en ad hoc maatregelen te voorkomen’, aldus Ronald Bertram. Andere scholengroepen hebben belangstelling getoond voor het rekenmodel van de Alliantie VO. ■

‘Eerst de Klas’-docent Sandor van den Bogaard:

‘Laat leerlingen doen wat ze leuk vinden’

Het contact met de leerlingen vindt hij ‘een dikke plus’. Sandor van den Bogaard stapte begin dit schooljaar vanuit het bedrijfsleven het onderwijs in en volgt nu een traject voor jonge, excellente academici: Eerst de Klas. ‘Omdat ik iets wil doen wat maatschappelijk nut heeft, iets wil betekenen voor mensen. In het onderwijs kan dat op zoveel manieren: daar ben je vrijer in een creatieve invulling.’

Sandor van den Bogaard geeft Management & Organisatie (M&O) op het Maaswaal College, locatie Veenseweg, en hij heeft een uitgesproken visie op onderwijs. Belangrijker dan dat ze allemaal een voldoende halen voor zijn vak vindt hij het om leerlingen te begeleiden naar volwassenheid. ‘Leerlingen moeten doen wat ze willen én weten waarom ze iets leuk vinden. Leerlingen leren daarover na te denken is geen vak, maar dat vind ik wel mijn rol. Ik zie liever een leerling met een enkele onvoldoende die weet wat hij wil dan een leerling die geen idee heeft maar overal een zes voor haalt. Laat leerlingen uitblinken in wat ze leuk vinden en overslaan waar ze niets in zien. Maar ze hebben het vak toch nodig? Als ze daar achter komen zijn er nog genoeg opties om die weg te repareren. Bovendien is de motivatie op dat moment waarschijnlijk vele malen groter.’

Hij is daar het afgelopen driekwart jaar echter wel realistischer in geworden, zegt hij: ‘Pubers zijn niet erg goed in langetermijndenken. Als je leerlingen volledig vrij laat, zitten ze straks niet meer in je les en beginnen ze pas een dag van tevoren voor een toets te leren. Maar té realistisch wil ik toch niet worden, want dan verlies ik mijn toegevoegde waarde voor de school.’

Sandor werkte na zijn studie bedrijfskunde een jaar bij een bank en een half jaar op een consultancykantoor. ‘Mijn laatste baan was eigenlijk prima, maar op ‘Eerst de Klas’ moet je binnen twee jaar na afstuderen solliciteren, dus moest ik nu de kans grijpen.’ Tijdens het tweejarige traineeprogramma ontwikkelen de deelnemers niet alleen hun didactische vaardigheden, maar ook hun leiderschapskwaliteiten. Ze komen meteen voor de klas. Een gooi in het diepe en een zwaar programma.

Sandor: ‘Het bevalt goed al kom ik mezelf wel tegen. Het hangt van de klas af, maar soms is het echt worstelen. Terugkijkend op die eerste dagen heb ik veel fouten gemaakt. In het begin weet je niet wat je aan het doen bent. Er staan veel lijntjes uit, met ook nog die opleiding op maandag, maar nu kan ik beter prioriteiten stellen. Die ervaring maakt mij rustiger. Ik leer veel. Met vakdidactiek gaat er een wereld voor me open. Alles is nieuw: eerst de lessen, straks de eindrapporten en volgend jaar word ik voor het eerst mentor.’

De keuze viel op het Maaswaal College vanwege de vrijheid die docenten hier krijgen. Op deze school is veel mogelijk en er wordt geluisterd naar ideeën. Toch ziet hij ook de resultaatgerichtheid in de school, die haaks staat op zijn visie op het onderwijs. ‘Het curriculum is leidend en ik weet nog niet hoe ik daar vanaf kan wijken zonder dat dit ten koste gaat van het resultaat. Omdat het niet mogelijk is vakken te doen op verschillende niveaus, worden leerlingen binnen dit systeem op een vier voor Engels afgerekend

ook al staan ze een acht voor economie of andersom. Waarom keuzevakken als ze die kiezen om de negatieve reden: omdat ze een extra vak moeten kiezen.’

Een andere rol die hij voor zichzelf ziet is theorie en praktijk van zijn vak M&O meer te structureren. ‘Dat is nu nog gefragmenteerd. Dat is de meerwaarde die ik hoop te geven: het vak in de praktijk laten zien.’ ■

www.eerstdeklas.nl

Sandor van den Bogaard: ‘Met vakdidactiek gaat er een wereld voor me open.’

Trainingsacteren en NLP

Op donderdag 4 juni is er op het Stedelijk Gymnasium een nascholing voor coaches, P&O, schoolpracticumdocenten (spd) en andere begeleiders in de school. Kurt Wegener geeft dan een training Neuro Linguïstisch Programmeren (NLP). Met NLP kun jij je eigen realiteit beïnvloeden en ook andere mensen helpen hun doelen nog meer concreet te maken. Floris van Hall van Edu-act geeft een workshop ‘Trainingsacteren voor coaches’. Het kan nuttig zijn een nog te voeren gesprek van de coachee samen te oefenen. Hoe kan de coach zelf op effectieve wijze een gespreksrol spelen binnen coachgesprekken en trainingen? Het programma duurt van 13:30 tot 21:30 uur. ■

Meer informatie en aanmelding: a.eisinga@stedelijkgymnijmegen.nl

Ouders als frontale kwab van hun puber

Sociale media, alcohol en andere verslavingen zijn een terugkerend thema op ouderavonden. De boodschap van de inleiders: Om welke 'verleiding' het ook gaat, pubers zijn niet in staat zelf te beslissen wat goed voor ze is. Daarom moeten ouders fungeren als hun nog onvoldoende ontwikkelde frontale kwab. Docenten kunnen hier misschien ook nog wat van opsteken.

Hoe waren de regels thuis ook alweer, denkt een moeder in de rij achter mij hardop. Katja Schuijffel van Ouderavond.nl heeft zojuist de zaal ouders op het hart gedrukt de regels consequent na te leven. Op de lange termijn helpt dat echt. Katja ziet als docente Nederlands al jaren

de impact die sociale media hebben op jongeren. Ze geeft als mediacoach onder andere (interactieve) lezingen, zoals vanavond op de thema-avond van de oudervereniging van het Citadel College. Na de pauze is het woord aan Willemien Rietberg van Iriszorg over de verleidingen van alcohol en drugs. Je weet het eigenlijk allemaal wel, zegt dezelfde moeder in de pauze, maar het is goed dat iemand het nog eens op een rijtje zet. Beide inleiders doen dat op aansprekende wijze. Katja Schuijffel laat zien hoe wifi een eerste behoefte is geworden in de Piramide van Maslow, hoe complex de netwerksamenleving is, hoe kinderen zelf makers zijn geworden van media in plaats van alleen ontvangers ervan en hoe sociale media altijd passen in iedere ontwikkelfase van het kind. Sociale media hebben zeker

voordelen, maar kinderen hebben er ook toegang mee tot een wereld waarvan ze niet weten wat erin mis kan gaan. Dat de media behoren tot het persoonlijk domein, maakt het lastig daarin te sturen. Toch begeleiden, adviseert Katja Schuijffel, zowel actief als restrictief. Door je te interesseren voor wat ze online doen, door de media te evalueren en subtiel jouw normen neer te leggen. Door de kinderen te helpen rustmomenten te krijgen. Zorg ook voor balans, bijvoorbeeld door alternatieven te bieden. Fungeer als frontale kwab: leer ze reflecteren en leer ze plannen. En bovenal: geef het goede voorbeeld! Het goede voorbeeld geven geldt ook voor rook- en drinkgedrag. 'Julie kijken niet af van wat je kinderen doen', constateert Willemien Rietberg aan de hand van de opgestoken handen in de zaal na vragen over wie rookt, wie alcohol drinkt, wie weleens heeft gebloed of een pilletje geslikt. De meest prangende kwestie rond dit thema is: als je het verbiedt, wordt het des te spannender om te proberen. Fout, zegt Willemien Rietberg, het alcoholverbod tot achttien jaar laat wel degelijk een daling zien in het alcoholgebruik onder zestien- en zeventienjarigen. En elk jaar later beginnen is meegenomen. Wees duidelijk, adviseert zij de ouders. 'U hebt meer invloed dan u denkt. Jouw waarden en normen zijn belangrijk.' Die van de school zijn dat ook. Docent Fred van Ewijk, die de ouderavond bezoekt, vindt het waardevol om te horen met welke dilemma's ouders worstelen. 'Heel eerlijk zoals ze vertellen. Zoals die moeder over het uit de hand gelopen verjaardagsfeestje van haar zoon van zestien. Over veel van wat besproken is, praat ik ook met leerlingen tijdens de les Mens en Natuur. En het filmpje 'Het raadsel van groep 8' staat bij al mijn klassen op het vaksiteboard op Its Learning.' ■

www.mediafulness.nl
www.hoepakjijdataan.nl
www.pratenmetuwkind.nl

Boomfeestdag

Klas 1TH1 van het Mondial College plantte op Nationale Boomfeestdag samen met leerlingen van basisschool De Wingerd twintig appelbomen in de oude boomgaard aan de Leuvenbroek. Deze gaard is een overblijfsel van de hoogstamboomgaarden die van oudsher in het gebied te vinden waren. Scholen en wijkbewoners worden bij het onderhoud van de gaard betrokken. ■

Colofon

Redactie
Lutje Niemantsverdriet
contact: l.goossens@alliantievo.nl

Vormgeving en druk
Coers & Roest ontwerpers bno | drukkers

Alliantie Voortgezet Onderwijs voor Nijmegen
en het Land van Maas en Waal

Postbus 6618, 6503 GC Nijmegen
Telefoon (024) 3790158
E-mail: info@alliantievo.nl
www.alliantievo.nl

De Academische Opleidingschool

AOS Alliantie VO & Notre Dame Partners: ILS HAN en Radboud Docenten Academie

Dirck van Bennekom over de AOS

‘Wij zijn een goede opleidingschool’

Dankzij de Academische Opleidingschool (AOS) hebben de Alliantiescholen meer studenten van de lerarenopleidingen in huis. De studenten leren meer in de praktijk en worden beter begeleid. Dat heeft de kwaliteit van de opleiding duidelijk verbeterd. Dit jaar wordt de AOS opnieuw beoordeeld voor accreditatie en Dirck van Bennekom heeft er alle vertrouwen in.

Bestuurder Dirck van Bennekom van de Alliantie VO is altijd een fervent pleitbezorger geweest van de opleidingschool. En onderzoek is altijd onderdeel geweest van de aanpak. Waarom? ‘Ik geloof dat docenten zelf de sleutel hebben tot beter onderwijs. Niet iedere docent hoeft onderzoeker te worden. Praktijkonderzoek kan ook met de simpele vraag: welke dingen kunnen morgen beter? Het is cruciaal om met collega’s in gesprek te blijven over wat goed gaat en wat beter kan. De AOS is van de hele school, niet van een selecte groep. Ik hoop dan ook dat nog meer docenten gebruik gaan maken van het scholingsprogramma en met een onderzoekende houding kijken naar hun vakgebied.’

Op 26 juni bezoekt een visitatiecommissie van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) de AOS Alliantie VO & Notre Dame. De commissieleden spreken dan met docenten, studenten en school- en afdelingsleiders. Basis voor de gesprekken vormt het document ‘Kritische Zelfreflectie’, dat de projectleiding heeft geschreven. De accreditatie maakt deel uit van de accreditatie van de HAN, die ook dit jaar plaatsvindt. Dirck van Bennekom: ‘Wij werken steeds volwaardiger samen met de lerarenopleidingen en staan open voor suggesties en opbouwende kritiek.

Dirck van Bennekom: ‘Er is altijd een voorhoede die nadenkt over de beste opleiding.’

De komende tien jaar gaan veel collega’s met pensioen en er moet een nieuwe, grote groep goede docenten komen. Een betere lerarenopleiding betekent betere docenten. Wij zijn daar als scholen medeverantwoordelijk voor.’

De afgelopen jaren is daar serieus werk van gemaakt. ‘Wij zijn een goede AOS’, zegt Dirck van Bennekom. ‘We zijn erin geslaagd de praktijkcomponent van de opleiding te versterken en scholen hebben daar baat bij. Zo hebben we het werkplek ontwikkelen en uitgebreid met praktijk, waarmee we beter zicht hebben gekregen op de kwaliteit van de studenten. Die is door het scholingsprogramma duidelijk verbeterd. Scholen en studenten krijgen door de intensievere begeleiding een beter beeld van elkaar en dat levert vaker een betere match op tussen de student en het profiel van de school. Dat resulteert in een

grotere doorstroom van afgestudeerden naar de scholen, zowel van de RU als van de HAN. De academische kop op de opleidingschool heeft gezorgd voor een meer onderzoekende houding in de hele school. En verder heeft de AOS een duidelijk positieve invloed op het personeelsbeleid. Als je studenten in huis hebt, stimuleert dat de sfeer van het permanent opleiden en leren, van de professionele ruimte pakken en aansluiten bij de actualiteit.’

Per jaar vinden zo’n 230 studenten een plek op een AOS-school. Zij hebben een streepje voor op hun collega-studenten van de opleiding, die stagelopen op een reguliere stageschool. Hoe kijkt hij aan tegen dat verschil? ‘Studenten moeten zich bij ons meer inspannen, maar zij krijgen intensievere begeleiding. Wij brengen onze verworvenheden over op de stagescholen; je hebt altijd een voorhoede die nadenkt over de beste opleiding. Maar ik zou er toch voor willen pleiten dat er voldoende geld komt voor uitbreiding van het aantal academische opleidingscholen. Of dat realistisch is? Ik denk dat het kan. Vergelijk het maar met medisch specialisten, die bij voorkeur worden opgeleid in een academisch ziekenhuis.’

De AOS blijft zichzelf vernieuwen en dat houdt het elan erin, zegt Dirck van Bennekom. ‘Jaarlijks een nieuwe groep studenten geeft de nodige beweging. Begeleiders worden geschoold en dat geeft nieuwe impulsen. Scholen kijken bij elkaar zonder hun eigenheid te verliezen. We blijven gewoon beter doen waar we mee bezig zijn.’ ■

Contact: Sofie Eisenburger
Projectleider Opleidingschool
s.eisenburger@alliantievo.nl
www.professioneleopleidingschool.nl